

2/2026

DICTAMEN DEL COMITÉ ECONÒMIC I
SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA
A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE
MESURES FISCALS, DE GESTIÓ
ADMINISTRATIVA I FINANCERA I
D'ORGANITZACIÓ DE LA GENERALITAT
[2026]

CESCV

Comité Econòmic i Social

**DICTAMEN DEL COMITÉ ECONÓMIC I SOCIAL DE LA
COMUNITAT VALENCIANA A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE
MESURES FISCALS, DE GESTIÓ
ADMINISTRATIVA I FINANCERA, I D'ORGANITZACIÓ DE LA
GENERALITAT DE 2026**

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana per la Llei 1/2014, de 28 de febrer, i prèvia la tramitació corresponent, el Ple del Comité, en la seua sessió extraordinària celebrada el dia 22 de juny de 2026, emet el següent Dictamen.

I.- ANTECEDENTS

El dia 16 de juny de 2026 va tindre entrada en la seu del CES CV escrit de la subsecretària de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública, pel qual se sol·licitava l'emissió del corresponent dictamen preceptiu, amb caràcter d'urgència, a l'Avantprojecte de Llei de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat, d'acord amb el que es disposa en els articles 4, punt 1, apartat a) i 24, punt 1, de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

A més del text de l'Avantprojecte de Llei, es van remetre a esta Institució les memòries econòmiques i justificatives relatives a les modificacions de les lleis incloses en este Avantprojecte, així com l'informe jurídic de l'Advocacia General de la Generalitat i la documentació associada al tràmit d'informació pública.

De manera immediata, es va convocar la Comissió de Programació Econòmica Regional, a la qual es va donar trasllat del citat Avantprojecte de Llei amb la finalitat d'elaborar l'Esborrany de Dictamen, conforme al que es disposa en l'article 41, punt 1, del Decret 180/2015, de 16 d'octubre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

El dia 16 de juny de 2026 es va reunir la Comissió de Programació Econòmica Regional, amb l'assistència de Sr. Eusebio Monzó Martínez, secretari autonòmic d'Hisenda i Finançament de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública, i Sr. Joaquín Forés Marzá, subdirector general de Tributs, que van exposar els detalls de l'Avantprojecte de Llei objecte de dictamen.

FERNANDO MONER ROMERO (1 de 2)
Secretari General CES CV
Fecha Firma: 22/06/2026
HASH: 186c88801699c70454bca30c3d2d5b3

CESCV
Comité Económico y Social

ENRIQUE SOTO RIPOLL (2 de 2)
Secretari General CES CV
Fecha Firma: 22/06/2026
HASH: 7f57e6d261524c2116390a371164b083e

CESCV
Comité Económico y Social

Posteriorment, en dates 18 i 19 de juny de 2026, la Comissió de Programació Econòmica Regional va celebrar noves sessions de treball amb la finalitat d'elaborar el Projecte de Dictamen a l'Avantprojecte de Llei de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat, que va ser elevat al Ple del dia 22 de juny de 2026 i aprovat, segons el preceptuat en l'article 17, punt 5, del Decret 180/2015, de 16 d'octubre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, per unanimitat.

II.- CONTINGUT

L'Avantprojecte de Llei de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat de 2026 consta de tres Títols, amb els seus corresponents Capítols, Seccions i Articles. En total, conté 117 articles numerats, sis Disposicions Addicionals, dos Disposicions Transitòries, Disposició Derogatòria Única i dos Disposicions Finals. A més, s'incorpora a la Llei un índex amb la seua estructura.

L'Exposició **de Motius** delimita l'objecte i fonament jurídic de la Llei de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat per a 2026, el propòsit de la qual és articular les mesures tributàries, econòmiques i administratives necessàries per a executar les polítiques públiques i objectius econòmics del Consell. La norma se sustenta en els títols competencials exclusius i de desenrotllament legislatiu conferits per l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i justifica la seua adequació als principis de bona regulació —necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència— arreplegats en la legislació bàsica estatal. Finalment, es detalla que l'estructura del text projectat s'organitza formalment en tres títols amb els seus respectius capítols, seccions i articles.

El **Títol I, “Mesures Fiscals”** consta de tres capítols.

El **Capítol I**, referit als tributs propis, conté modificacions a la Llei 20/2017, de 28 de desembre, de la Generalitat, de taxes, que afecten diversos preceptes.

El **Capítol II**, relatiu als tributs cedits, es dividix en dos seccions. La *Secció 1a* modifica la Llei 13/1997, de 23 de desembre, per la qual es regula el tram autonòmic de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i restants tributs cedits, i la *Secció 2a* introdueix canvi a Llei 5/2025, de 30 de maig, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat.

El **Capítol III**, referit a altres tributs propis, s'estructura en dos seccions. La Secció 1a modifica diversos articles de la Llei 3/2020, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat 2021, pel que fa a l'Impost sobre Vivendes Buides. La Secció 2a modifica la Llei 2/1992, de 26 de març, del govern valencià, de sanejament d'aigües residuals de la Comunitat Valenciana.

El **Títol II, "Mesures Administratives"**, es dividix en huit capítols, estructurats al seu torn en diverses seccions. El **Capítol I** conté les modificacions legislatives en matèries competència de la Vicepresidència Primera i Conselleria de Vivenda, Ocupació, Joventut i Igualtat i consta de dos seccions. La Secció 1a modifica el Decret legislatiu 2/2015, de 15 de maig, del Consell, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana. La Secció 2a addiciona un nou apartat 3 en l'article 18 del Decret 180/2024, de 10 de desembre del Consell, pel qual s'aprova el règim jurídic de les vivendes de protecció pública de la Comunitat Valenciana.

El **Capítol II** conté les modificacions legislatives en matèries competència de la Vicepresidència Segona i Conselleria de Presidència, recollides en tres seccions. La Secció 1a modifica la Llei 21/2018, de 6 d'octubre, de Mancomunitats de la Comunitat Valenciana. La Secció 2a modifica la Llei 2/2022, de 22 de juliol, d'ordenació de l'exercici de les professions de l'esport i l'activitat física en la Comunitat Valenciana, i la Secció 3a afeg una disposició addicional tercera de la Llei 2/2011, de 22 de març, de l'esport i l'activitat física de la Comunitat Valenciana.

El **Capítol III** consta de tres seccions i conté la modificació legislativa en matèries competència de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública. En la Secció 1a es modifiquen diversos preceptes de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions. La Secció 2a el text refós de la Llei de regulació de l'actuació financera de les cooperatives amb secció de crèdit en la Comunitat Valenciana, aprovat pel Decret legislatiu 1/2015 de 10 d'abril, del Consell. Finalment, la Secció 3a modifica la Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la Generalitat, de la Funció Pública Valenciana.

El **Capítol IV** tracta les modificacions legislatives en matèries competència de la Conselleria de Sanitat i s'estructura en dos seccions. La Secció 1a modifica Llei 6/1998, de 22 de juny, d'Ordenació Farmacèutica de la Comunitat Valenciana. La Secció 2a introduïx canvis en la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de Salut de la Comunitat Valenciana.

El **Capítol V** conté les modificacions legislatives en matèries competència de la Conselleria de Servicis Socials, Família i Infància, amb una *Secció Única* en la qual es modifica l'apartat 3 de l'article 34 de la Llei 3/2019, de 18 de febrer, de Servicis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana.

El **Capítol VI** inclou les modificacions legislatives en matèries competència de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, en una *Secció Única* que modifica l'apartat 5 de l'article 12 de la Llei 20/2018, de 25 de juliol, de Mecenatge Cultural, Científic i Esportiu no professional en la Comunitat Valenciana.

El **Capítol VII** contempla la modificació legislativa en matèria competència de la Conselleria d'Agricultura, Aigua, Ramaderia i Pesca i es dividix en tres seccions. En la *Secció 1a* es modifica la Llei 2/2023, de 13 de març de Protecció, Benestar i Tinença d'animals de companyia i altres mesures de benestar animal. La *Secció 2a* arreplega la modificació modifica de la Llei 5/2019, de 28 de febrer, d'estructures agràries de la Comunitat Valenciana. La *Secció 3a* modifica la Llei 6/2003, de 4 de març, de ramaderia de la Comunitat Valenciana.

El **Capítol VIII** arreplega nombroses modificacions legislatives en matèries competència de la Conselleria de Justícia, Transparència i Participació en una *Secció Única* que modifica el paràgraf quint de l'apartat V del preàmbul de la Llei 4/2023, de 13 d'abril, de la Generalitat, de participació ciutadana i foment de l'associacionisme de la Comunitat Valenciana.

El **Títol III, "Mesures d'Organització Administrativa i de Reestructuració d'Ens del Sector Públic Instrumental de la Generalitat"**, es dividix en dos Capítols.

El **Capítol I** inclou mesures organitzatives relatives a ens adscrits a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública. En la seua *Secció Única* es modifica la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 104 de la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat per a l'any 2019.

El **Capítol II** arreplega les mesures organitzatives relatives a ens adscrits a la Conselleria d'Agricultura, Aigua, Ramaderia i Pesca en una *Secció Única*, a fi de modificar l'article 5 de la Llei 4/1991, de 13 de març, de Creació com a Entitat Autònoma de la Generalitat Valenciana, de l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA).

La **Disposició Addicional Primera** planteja un procés de regularització de la relació jurídica del personal laboral de l'IVF.

La **Disposició Addicional Segona** regula el tractament d'informació amb finalitats d'avaluació, seguiment, planificació i disseny de polítiques públiques.

Les **Disposicions Addicionals Tercera i Quarta** tenen per objecte la inclusió en la Llei de Mesures de dos previsions normatives que regulen les retribucions del personal investigador distingit, fent exclusions el règim general de la Llei de Pressupostos.

La **Disposició Addicional Quinta** indica que la necessitat d'impulsar i planificar determinades actuacions d'obres d'infraestructura agrària per la pròpia administració autonòmica, precisa d'una declaració d'interés general agrari, d'acord amb l'article 88 de la Llei 5/2019, de 28 de febrer, de la Generalitat, d'estructures agràries de la Comunitat Valenciana.

En la **Disposició Addicional Sexta** es declara d'utilitat pública o interés social, i la necessitat d'urgent ocupació dels béns i drets afectats d'expropiació forçosa motivades per l'execució de les obres hidràuliques que s'especifiquen..

La **Disposició Transitòria Primera** estableix que els contractes d'obra iniciats o adjudicats abans de l'entrada en vigor de la Llei es regiran per la normativa anterior, fixant com a data de referència la publicació de la convocatòria o aprovació de plecs, el moment de l'adjudicació en els contractes menors, i la declaració d'emergència en les tramitacions excepcionals.

Per part seua , la **Disposició Transitòria Segona** atorga sis mesos a les cooperatives valencianes amb secció de crèdit inactives per conveni amb una altra entitat perquè aproven en Assemblea la seua renúncia, modifiquen estatuts i sol·liciten la baixa registral. De no formalitzar voluntàriament este tràmit en el termini assenyalat, la direcció general competent procedirà d'ofici a revocar l'autorització administrativa i a tramitar la seua baixa en el Registre Especial.

Mitjançant la **Disposició Derogatòria Única** queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen a la present llei.

La **Disposició Final Primera** autoritza el Consell per a dictar quantes disposicions siguen necessàries per al desenrotllament del que es preveu en la llei.

La **Disposició Final Segona** estableix l'entrada en vigor de la llei.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

Primera

El CES CV valora positivament l'esforç realitzat pel Consell per a l'elaboració i presentació del Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat per a 2026, atés que constituïx un instrument essencial per a impulsar projectes estratègics, atendre les necessitats de la ciutadania i afavorir el desenvolupament econòmic i social de la Comunitat Valenciana. En este context, l'Avantprojecte de Llei de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat es configura com un instrument normatiu estretament vinculat al Projecte de Llei de Pressupostos, en incorporar modificacions normatives que resulten necessàries o convenients per a la seua aplicació efectiva i per al desenvolupament de la política econòmica del Consell, contribuint en determinats àmbits al compliment de les previsions contingudes en aquell, sense perjudici de les consideracions que s'exposen a continuació sobre l'abast i contingut de les mesures incloses en el text.

El CES CV considera que els avantprojectes de llei de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat constituïxen instruments normatius de notable complexitat, utilitzats per a introduir modificacions en un elevat nombre de disposicions de naturalesa i contingut heterogenis.

El Comité desitja reiterar la posició que ha vingut mantenint en dictàmens anteriors i que, així mateix, arreplega l'Informe Jurídic incorporat a l'expedient d'este Avantprojecte de Llei, en relació amb el recurs a la tècnica legislativa de les denominades lleis òmnibus o lleis transversals. Segons el parer del CES CV, esta tècnica hauria de reservar-se exclusivament a aquelles matèries la regulació de les quals resulte necessària o convenient per a l'execució dels pressupostos o per al desenvolupament de la política econòmica del Govern. En conseqüència, quan les modificacions normatives projectades excedisquen d'este àmbit, es considera més adequat acudir al procediment legislatiu ordinari, garantint el compliment de tots els requisits legalment exigits i, en particular, dels previstos en l'article 15 de la Llei 4/2023, de 13 d'abril, de Participació Ciutadana i Foment de l'Associacionisme de la Comunitat Valenciana.

Així, el Comité vol assenyalar que l'avantprojecte de llei que se sotmet a dictamen, si bé arreplega en part matèries que es troben vinculades directament a la política econòmica del Consell o a mesures concretes de caràcter organitzatiu, també preveu la regulació de nombroses qüestions que no guarden

cap relació amb una eventual política econòmica del Consell i que no haurien d'incloure's en una llei d'estes característiques. En este sentit, el Comité advertix que excedixen l'àmbit raonable d'utilització d'una Llei d'Acompanyament pràcticament la totalitat de les modificacions projectades en el Títol II, com per exemple règim local, mancomunitats, estructures agràries, funció pública, taxi, mobilitat, ramaderia, qualitat agroalimentària, servicis socials i vivenda, entre altres.

Particularment, l'adopció de mesures per a respondre a les dificultats d'accés a la vivenda exigix una anàlisi específica i un procés legislatiu propi -al marge de la Llei d'Acompanyament- que permeta concitar el major consens social entorn d'estes. El CES CV considera que la participació de tots els agents implicats pot garantir l'anàlisi en profunditat, l'efectivitat i l'estabilitat de les mesures necessàries per a fer front a este greu problema. Així mateix, el compliment de la normativa de vivenda de protecció pública requereix el reforç de les funcions d'inspecció i, si és el cas, l'articulació de mecanismes de control que resulten proporcionats, àgils i compatibles amb una tramitació eficient dels procediments, evitant increments innecessaris de les càrregues administratives.

En definitiva, el Comité, igual que el Consell Jurídic Consultiu ha observat reiteradament, desaconsella, una vegada més, que una llei d'acompanyament sobrepassi, com és el cas, les matèries la regulació de les quals resulta imprescindible per a l'execució dels pressupostos o la política econòmica del Consell de la Generalitat.

Així mateix, el Comité manifesta la seua disconformitat amb el recurs reiterat al procediment d'urgència en la tramitació. Una figura concebuda legalment per a atendre circumstàncies excepcionals no hauria de convertir-se en la pràctica en una forma ordinària de tramitació, especialment quan es tracta de textos d'extraordinària complexitat i ampli impacte normatiu.

En este sentit, el Comité considera que la tramitació urgent d'este Avantprojecte ha limitat i restringit de forma molt significativa l'exercici de les seues funcions consultives basades en el diàleg social, en imposar l'elaboració del corresponent dictamen en un termini extraordinàriament reduït i insuficient per a l'adequada anàlisi d'un expedient integrat per un volum molt elevat de documents i de modificacions normatives (46 arxius amb un total de 3.024 pàgines, i 18 lleis i 3 decrets modificats). De fet, l'aprovació d'este dictamen s'ha hagut de realitzar en un termini efectiu de tan sols cinc dies hàbils, això és, la mitat dels deu dies hàbils previstos en la Llei del CES CV per a l'exercici de la seua funció consultiva pel procediment d'urgència, impeding disposar si més no del temps mínim que el legislador ha considerat necessari per a garantir un examen rigorós, una deliberació suficient i una participació efectiva de els

òrgans que integren esta institució. Esta circumstància limita objectivament la capacitat d'anàlisi del Comité i dificulta la formulació d'una valoració plenament fundada i exhaustiva de les mesures proposades.

Finalment, el Comité expressa la seua preocupació pel fet que l'extraordinari escurçament dels terminis puga haver perjudicat la qualitat de la participació ciutadana i del corresponent tràmit d'audiència. D'esta manera, constatant la circumstància que no ha prosperat ni una sola de les alegacions ciutadanes formulades, el Comité aconsella que en el futur es prenguen les cauteles necessàries perquè la urgència de terminis no puga comportar l'anàlisi precipitada de les alegacions del tràmit d'audiència i la seua desestimació generalitzada.

Segona

El Comité manté un ferm compromís amb l'atenció a les particularitats i necessitats específiques del medi rural de la Comunitat Valenciana. En este marc, ve aplicant de manera sistemàtica un mecanisme de verificació en els dictàmens que emet quan aprecia que la norma sotmesa a consulta pot generar un impacte significatiu sobre l'entorn rural.

Referent a això, l'article 6.1 de la Llei 5/2023, de 13 d'abril, integral de mesures contra el despoblament i per l'equitat territorial de la Comunitat Valenciana, estableix l'obligació d'incorporar als projectes normatius amb rang de llei de la Generalitat un informe de perspectiva rural sobre despoblament i equitat territorial. Este informe ha d'incloure una avaluació prèvia del seu impacte en termes de repte demogràfic i cohesió territorial, prestant especial atenció a l'adequació de la normativa a les singularitats i als recursos administratius disponibles en els municipis en risc de despoblament.

El CES CV valora positivament el compliment d'esta exigència legal mitjançant la incorporació a l'expedient de l'Avantprojecte de Llei dels corresponents informes de perspectiva rural relatius a cada una de les normes objecte de modificació. Així mateix, destaca favorablement la incidència positiva que les mesures proposades poden tindre sobre el medi rural i sobre els objectius d'equilibri territorial i lluita contra el despoblament.

Especialment, el CES CV valora favorablement la modificació introduïda en l'article 26.3 de la Llei 6/1998, de 22 de juny, d'Ordenació Farmacèutica de la Comunitat Valenciana, en establir una excepció al requisit general de permanència mínima de quinze anys per a la transmissió d'oficines de farmàcia

situades en poblacions de menys de 800 habitants, afavorint la seua continuïtat i el relleu professional. Esta mesura pot contribuir al manteniment d'un servici sanitari essencial en el medi rural, reforçant la cohesió territorial i l'accés de la ciutadania a la prestació farmacèutica en les zones amb major risc de despoblament.

Tercera

El CES CV observa alguns errors materials en la numeració dels articles, com el salt de l'article 36 al 38 en la versió del text de l'avantprojecte en valencià o la que s'indica més avant en les observacions a l'articulat. Per això, es recomana una revisió general de la numeració de l'articulat en les dos versions.

IV.- OBSERVACIONS TÈCNIQUES A L'ARTICULAT.

TITULE I. MESURES FISCALS

CAPÍTOL I TRIBUTS PROPIS

Secció única.

DE LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI 20/2017, DE 28 DE DESEMBRE, DE LA GENERALITAT, DE TAXES.

El Comité advertix l'omissió de la rúbrica del Capítol I "TRIBUTS PROPIS" i la seua "Secció única" a l'inici de l'articulat, si bé sí que apareixen les dos en l'índex de l'avantprojecte..

Article 16. Es crea una disposició transitòria, la primera, en la Llei 20/2017, de 28 de desembre, de taxes.

El Comité entén que on diu "disposició transitòria, la primera", ha de dir "disposició transitòria única". De la mateixa manera, on diu "Disposició transitòria primera. Taxa en matèria d'ensenyances artístiques superiors" ha de dir "Disposició transitòria única. Taxa en matèria d'ensenyances artístiques superiors".

CAPÍTOL III ALTRES

TRIBUTS PROPIS

DE LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI 2/1992, DE 26 DE MARÇ, DEL GOVERN VALENCIÀ, DE SANEJAMENT D'AIGÜES RESIDUALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA .

Article XX. Es modifica la lletra c de l'apartat 3 de l'article 43 de la Llei 2/1992, de 26 de març, del govern valencià, de sanejament d'aigües residuals de la Comunitat Valenciana , en la redacció donada per l'article 35 de la Llei 5/2025, de 30 de maig, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat.

El Comité observa que este article hauria de portar el número 26; en conseqüència, d'acceptar-se l'observació, haurà de procedir-se a la remuneració correlativa dels articles subsegüents.

V.- CONCLUSIONS

El Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana considera que les observacions contingudes en el present dictamen contribuiran a millorar l'Avantprojecte de Llei de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat de 2026.

Vist i plau El president
Fernando *Móner Romero

El secretari
Enrique Soto Ripoll

